

BARBARA MILUSKA

ur. 1930; Dobrze

Miejsce i czas wydarzeń	Żyrzyn, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Tajne nauczanie. Cisi bohaterowie, tajne komplety, Żyrzyn

Była strategia ewakuacji z tajnych kompletów

Była strategia taka ewakuacyjna, to było opracowane, bo jak obserwowałam wtedy, jak ci Niemcy podjeżdżali, to w sekundzie po prostu. Nigdy nie sprawdzaliśmy tego, to był taki debiut nasz, ale wypadł wspaniale - od razu okno się otworzyło, nauczyciel wyskoczył razem z uczniami, mapę od razu myśmy zwinęły i rzuciłyśmy za szafę. A chłopcy, to od razu każdy swoją kryjówkę znalazł i nie było nikogo, jak się spojrzano. Ale to wszystko było opracowane. I tą strategię trzeba było ustalić. Poza tym, trzeba było ewentualne przewidzieć rozmowy, jakieś odpowiedzi, bo przecież Niemcy mogli pytać, to trzeba było wszystkie ewentualności zaplanować. Myśmy od razu miały strategię, żeby te książki i zeszyty, i wszystkie pomoce rzucić pod pierzynę do tej koleżanki. Jak oni uciekali, to brali ze sobą wszystkie rzeczy. Każdy złapał w podolek i uciekał. Tak że to wszystko musiało być opracowane. Poza tym nawet samo dojście do szkoły, to po cichutku, nigdy nie wchodziło się gromadą, tylko trzeba było poczekać jak ktoś wejdzie - dopiero później, za moment wchodzić, żeby nie razem. Tak samo i wychodzenie. To nie było przecież tak, jak dzisiaj, że młodzież wylegnie od razu z wrzaskiem, z piskiem - to trzeba było wszystko strategicznie robić.

Data i miejsce nagrania	2018-06-18, Puławy
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"